

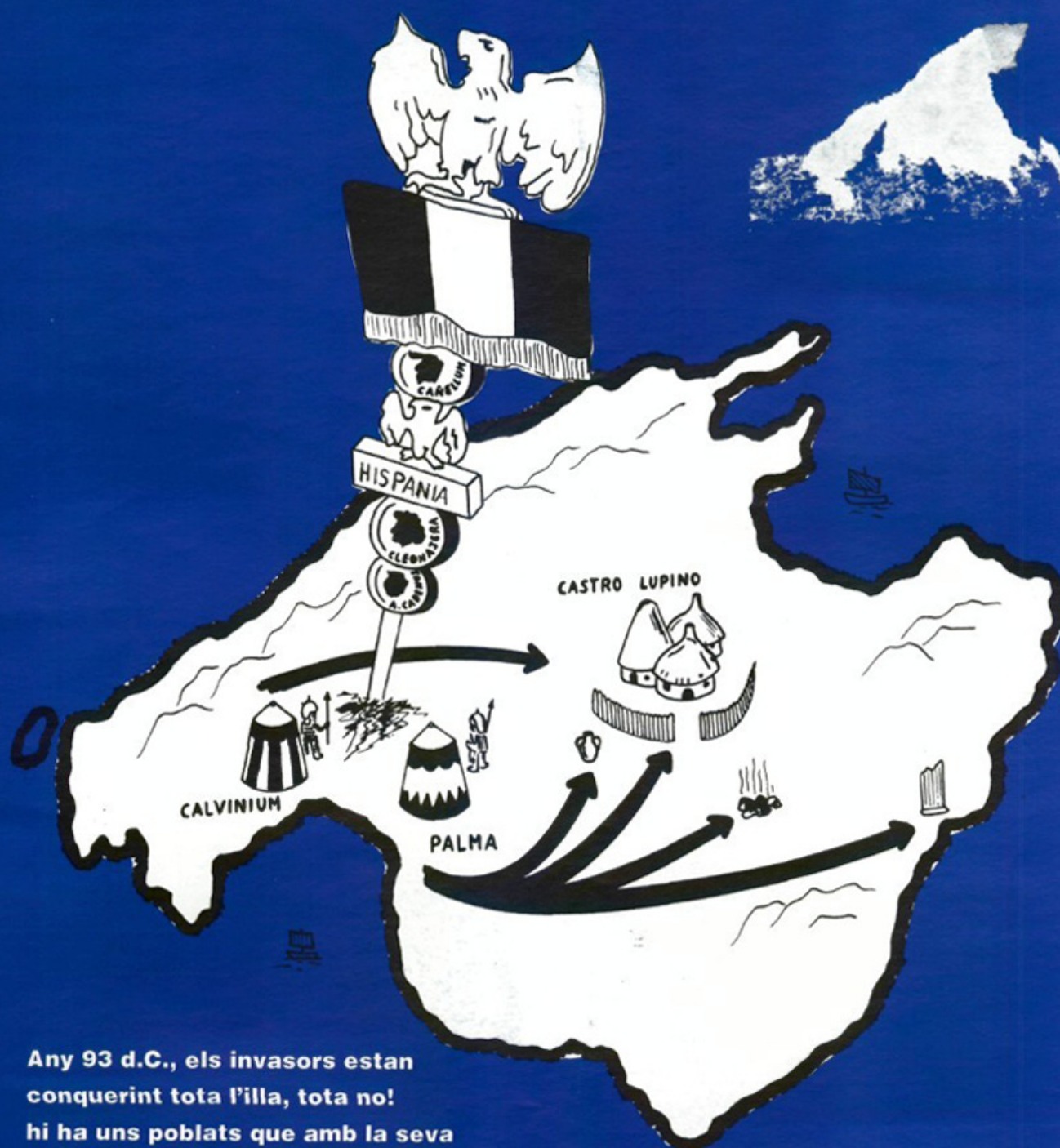
UDL

PREMSA
CORTA

NÚMERO 5

NOVEMBRE - DESEMBRE 1993

PREU: 200 PTA

Any 93 d.C., els invasors estan conquerint tota l'illa, tota no! hi ha uns poblats que amb la seva lluita i valentia es defensen així com poden. L'Emperadriu Cleonàjera es vol dur l'aigua de Castro Lupino perquè vol fer a Calvinium un riu com el Nil amb l'ajuda del Cesar Cañellum i el centurió General Aturus Cadenus. Els pobles de l'interior es demanen:

QUINES SERAN LES PRÒXIMES VÍCTIMES?

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

Biblioteca Pública Municipal de Llubí

Tel. 85 70 02

A la biblioteca hi ha un servei de préstec que permet endur-se'n llibres i tenir-los a casa durant 1 ò 2 setmanes.

Aquest servei és gratuït, només cal fer-se soci de la biblioteca, i per això has de portar una fotografia carnet.

HORARI:

De dilluns a divendres de les 18 a les 20 hores.

Darrer dissabte de cada mes de les 10 a les 13 hores

ACTIVITATS MES DE NOVEMBRE

Dissabte dia 27 a les 10 h.

CONCURS DE DIBUIX

(consistirà en dibuixar una mascota per la Biblioteca)

A partir de la publicació d'aquesta revista es recolliran fotografies antigues per constituir un arxiu fotogràfic
(les fotografies seran retornades als seus propietaris una vegada recopilades)

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

UDOL

REVISTA BIMESTRAL

Dipòsit legal: PM 235-1993
DE LLUBÍ

EQUIP DE REDACCIÓ:

Jaume Alomar Serra
Antònia Bergas i Torrens
Pere Calafat i Vich
Biel Gelabert i Perelló
Caterina Gelabert i Perelló
Esperança Llompart i Vanrell
Maria Antònia Molinas i Ramis
Francesca Munar Ferrer
Xesc Perelló i Felani
Pere Planes i Martorell

FOTOGRAFIA:

Pere Planes i Martorell

PORTADA:

Miquel Guardiola Capó
Pere Planes i Martorell

PUBLICITAT:

Xesc Perelló i Felani
Traginers, 51
07430 - Llubí
Telèfon: 52 23 12

COLLABOREN:

Joan Galma Contestí
Grup Espeleo Llubí
Guillem Crespi Pons
Associació de Premsa Forana
Sílvia Ribes i Nicolau

IMPRIMEIX:

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12
C/ Pintor Joan Gris, n° 2
MANACOR

500 Exemplars

**Els articles publicats en aquesta
revista sols expressen l'opinió dels
seus autors**

EDITORIAL

15%

Des de la pròpia creació de l'estat de les autonomies, des de la transició democràtica, el sistema autonòmic espanyol ha estat un sistema parcial, fràgil, insolidari i inacabat.

Els partits nacionalistes no espanyols, han anat reclamant més competències, més parcel·les de poder i a poc a poc els governants de l'estat han anat amollant algunes competències, emperò, quin criteri s'han seguit per dotar al País Basc d'un model de finançament propi i als altres no? Com així, ells tenen competència en educació i les Illes Balears no? Per què tenen la policia nacional, basca, al principat els mossos d'esquadra i nosaltres res? És que nosaltres som ciutadans de tercera categoria, o és que haurem d'arribar a creure que les mides de pressió fetes servir, violentes o no, són realment operatives i pràctiques?

Que les Illes Balears són tractades amb una injustícia humiliant és un fet tan evident com evident també és que els partits espanyols dominants a les Balears (PP-PSOE) no fan res per evitar-ho ans el contrari.

Vivim a una illa que pateix les conseqüències d'esser una fàbrica creadora de riquesa i divises. El nostre patrimoni, el nostre medi ambient, la nostra vida social, la cultura, la llengua sofreixen les conseqüències d'una sobreexplotació sense escrúpols i a sobre d'aquest patiment i pèrdua invaluable, la riquesa creada la s'enduen a Madrid i llavors ens mesuren en comptagotes, els doblers que ens retornen i pels quals encara pareix que hem de donar gràcies.

A sobre ens acusen d'insolidaris, quan la vertadera solidaritat només pot esser fruit de la llibertat i la sobirania, mai de la imposició. Actualment la solidaritat no és possible, només hi ha lloc per a la usurpació clara i descarada cap als nostres recursos i la nostra sobirania.

Que no ens permetin esser com la majoria de comunitats, que no ens permetin gestionar el 115 % de l'IRPF, això no ens pot provocar altra cosa que la indignació.

A davant aquestes imposicions i negacions, tan poc respectuoses, a davant d'una clara expoliació i d'un consentiment i assentiment de la majoria dels nostres polítics, ens trobam desamparats.

Als nacionalistes espanyols els interessa que ens anem allunyant dels catalans del Principat, a mesura que els puguin assolir cotes d'autogestió a mesura que se'ls facin concessions, nosaltres no hi prendrem part.

El futur de les illes Balears ha d'anar dins un projecte nacional o simplement no serem.

L'aigua de cada dia

BICICLETADES PER ATURAR LES OBRES

La Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sa Marineta va organitzar dues bicicletades per aturar les obres d'excavació en senyal de protesta per l'actuació de l'administració central i autonòmica, i per denunciar el robatori i l'espoli que està sofrint el Pla. per la bicicletada de dia 10 la idea va sorgir el dia abans i es va fer de manera un poc precipitada i per això molta gent es queixà que no hi poguéssin assistir. Així i tot una cinquantena de

Amb gent i pols intentaren aturar les màquines

persones varen arribar en bicicleta fins on les màquines treballaven i les varen aconseguir aturar sense quasi problema. A les màquines les varen omplir de dalt fins a baix d'adhesions de la Coordinadora i de manera simbòlica es va encadenar una excavadora.

La de dia 17 ja s'havia previst amb més temps i la gent n'estava més assabentada. Unes 100 persones varen partir de la Plaça de Sa Carretera en bicicleta i també molta altra en motocicleta o en cotxe cap al camí de Son Sitges. Un cop allà les màquines es varen aturar de fer feina just quan varen arribar les primeres persones. Asseguts davant una excavadora es va fer una berenada on no hi va faltar ni el vi ni el bon humor. Mentres es berenava els membres de la Coordinadora varen escriure una pancarta: QUÈ SERÀ DE LLUBÍ L'ANY 2000? i en Toni Contestí va llegir un manifest demanant l'aturada de les obres. Aquest dia és de destacar que fins i tot es varen tirar bombes de fum per

torbar les tasques de les màquines. ÀNIM!!

RODA DE PREMSA

Les Coordinadores en Defensa de les Aigües de Sa Marineta de Llubi i de Sencelles, Els Amics de Cala Petita, La Coordinadora de Son Nuviet, La Unió de Pagesos i el GOB varen convocar una roda de premsa el dia 6 d'octubre. Es varen llegir dos manifestos amb dures crítiques cap al govern de Cañellas i a la seva política d'urbanitzacions descontrolades, de camps de golf i de manca de planificació hidrològica. Els medis d'informació presents o no varen voler o no varen sobre transmetre el més substancial de la roda de premsa ja que moltes de les crítiques més dures ni les varen mencionar. Pot ser que algú no li interessava que surtin segons què.

DIA 9 D'OCTUBRE O L'ESPERIT DE TOT EL PLA

Data clau i ineludible. Premsa, Ràdio, televisió... quasi tots els mitjans de comunicació als nostre abast. Preparacions portades amb molts de dies d'antelació. Una gentada davall tot fent feina de manera incansable. Il·lusió, suport, eima, germanor i ESPERANÇA realitzant un sostre que albergà una gran nit.

La Coordinadora de Coordinadores o, si voleu així, l'aliança entre: Coordinadora en defensa de les aigües Sa Marineta, Coordinadora de Son Nuviet, GOB, Unió de Pagesos, Coordinadora de Sencelles i Cala Petita, va elaborar un gran acte amb un gran crit comú: Salvem el Pla.

Fins i tot el mateix "Guernica" va ser testimoni de l'esforç i la festa. No només foren quatre hores de festes i balls. Es va començar tot l'entramat el dematí (Sense comptar els altres dies de preparacions), quan encara molts de ciutadans devien fer unes bones capades dins el llit. Nosaltres ja ens havíem aixecat i ja ens demanàvem entre rialles qui devia haver estat el creador d'uns paperecs que es repartiren per tot arreu del poble (Què hi devia haver davall del nom d'en Ramon Aguiló?).

La part més emotiva de totes va ser el vespre: Ball de bot, cants del nostre poble, un manifest de l'escriptor Gabriel Janer Manila, rock amb els grups Rústic, Odikru,... en Tomeu Penya que arribà improvisadament i la participació fantasmagòrica de

MUSEU BAR - CENTRAL

Sa Carretera, 54

Tel: 52 20 23

Llubi

INFORMACIÓ

Tots Sants. Cada un d'ells va ser presentat per un home ben ocurrent en cada ocasió.

Es feren sortejos o rifes i el servei de bar va estar obert fins que acabaren les existències.

Encara que l'actuació els grups acabàs les forces més aviat que el públic i no esperàs que fossin nosaltres que ens anàssem primer, vàrem poder continuar la gresca fins ben entrada la nit.

És una llàstima que festes com aquesta no en facem cada quinze dies i així, amb tant de renou no deixaríem que els de Ciutat i els de Calvià dormissin amb tranquil·litat.

TRANSVASSAMENT

Les obres de canalització de l'aqüífer Llubí-Muro en un principi varen començar a Consell, però poc després les màquines excavadores també es varen posar a destruir el camí de Son Sitges. Molts de pagesos es varen trobar que a causa de les màquines no podien anar a donar menjar als animals o a collir les ametles, ja que invaïen tot el camí. I des del Govern ha gosat dir que la gent de Llubí estava ben informada de quan i on havien de començar les obres. Inclús madó Magdalena de Sa Farinera, un bon dia quan va anar a la

Tomeu Penya, Maria del Mar Bonet i altres grups donaren suport a la resta.

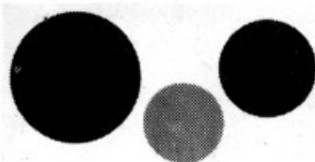
seva finca s'hi va trobar que hi havien fet un forat, com si fossin els amos del món i poguessin fer i desfer on els pareixés.

Després d'uns dies de destrossar els camins de Son Sitges l'Ajuntament a un ple extraordinari va acordar aturar les obres per manca de llicència municipal. L'Ajuntament d'Inca també va decidir que no deixaria continuar les obres en el seu terme municipal. Aquestes decisions varen causar un gran rebombori i la indignació del govern balear. Ben aviat el Govern va interposar un recurs davant el Suprem. No s'havia vist mai que un poble tan petit com el nostre gosàs enfrontar-se a les metròpolis (Ciutat i Calvià) i al "Govern Balear". Però és clar, com sol passar a les pel·lícules el més fort sempre guanya i el suprem fa un "auto" autoritzant aquesta política antropofàgica, aniquiladora, desfrenadament especulativa, caciquil, grollera i grotesca que duen a terme els nostres botxins. Encara no acaba aquí la història per-

què l'Ajuntament de Llubí ha decidit recórrer la sentència del Suprem i ja es vaurà que passa.

HAY QUE ENDURECERSE HASTA LA TERNURA.

Ernesto "Che" Guevara

**PERELLÓ
AUTOESCOLA**

Bisbe Llompart, 111 - Entl°
Telèfon 50 28 64
07300 INCA (Mallorca)

CLASSES TEÒRIQUES I PRÀCTIQUES PER L'OBTENCIÓ
DEL CARNET DE:

AUTOBUS
ARTICULAT
CAMIÓ
TURISME
MOTOCICLETA
CICLOMOTOR

PISTES PRÀCTIQUES
Ctra. Palma-Alcúdia
Km. 25 INCA

Construccions

Vicenç Bergas

**Carrer Roca Llisa, 67
Tel. 52 21 04**

SUPER - BALEAR, S.L.
N.I.F. B-07564610

SUPERMERCATS DISCOUNT

JAUME SUREDA ESTRANY
D.N.I. 41295317-J
AVDA. JAIME III, 37

OFICINA: TEL. 85 20 50 FAX. 85 20 50
FAX 85 20 50
Apt. Correus nº 6

07458 CAN PICAFORT
MALLORCA
Balears

Manifest

Amics i companys:

Tots els que anit som a Llubí, llubiners alguns, d'altres venuts de Vilafranca, de Petra, de Sineu, de Manacor, de Sencelles..., som gent del Pla, bona gent pagesa, disposada a no doblegar-se davant aquells que voldrien fer-ne del nostre paisatge el fèrre de l'illa i endur-se'n l'aigua -l'aigua transparent dels nostres pous de vena- cap a altres indrets on els és necessària per a l'especulació persistent a què han sotmès la terra -la terra viva dels sementers-, els pinars, les garrigues, les cales... Quina casta de societat és aquesta que no sap fer altra cosa més que vendre el propi país -alguns, els més radicals, potser en dirien la païssa pròpia- pam a pam a preu fet, abocada a l'especulació i al negoci brut? Volem que no s'enduguin l'aigua de sa Marineta. Que no la s'enduguin. Que no ens la prenguin. Us enrecordau d'"En Gostí Lladre", una vella rondalla que mossèn Alcover va sentir contar i l'amo Antoni Vicens Santandreu de Son Garbeta? Un dia, en Gostí, en advertir-lo sa mare que ja era ben hora de prendre un ofici, li va respondre que volia ésser lladre:

- "Lladre vui ésser, i lladre seré!

- Però, què vol dir lladre? -exclamà sa mare-

- Vol dir que ho vui ésser, i foris.

- Però, qui ha vist mai ésser lladre?

- Ningú hi ha qui no ho haja vist. Ja és més bo de fer veure lladres, que no veure'n: no hi ha altra cosa pel món. A on hi ha un altre ofici que tenga més pressa? sabeu que és de descansar!... ell només costa es perdre!

- Però los agafen i los posen dins sa presó!

- Només agafen es beneïts, es qui roben poc! Robau molt, veureu com no vos aplegaran.

- Però -digué sa mare, finalment, desesperada- i no pories ésser capellà?"

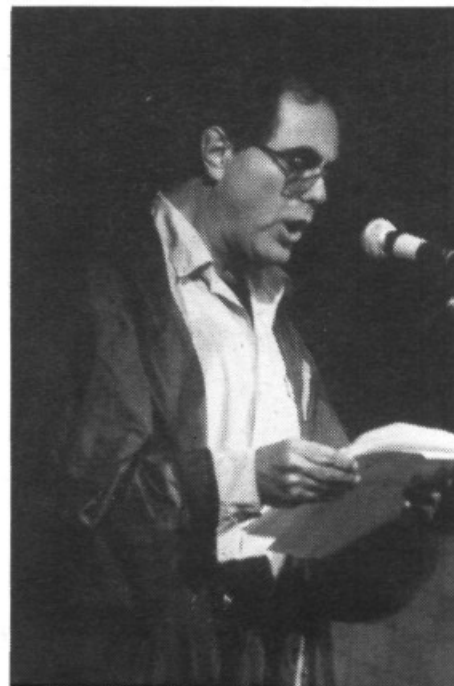
A sa mare li va caure tan avall tot allò, que senti les ales del cor que s'acopaven, i no pogué dir res pus, i va rompre en plors. Acudí a contar-ho a un cunyat seu i li digué que l'hi enviàs, per veure si el faria entrar "p'es cavat". L'oncle li preguntà quin ofici volia prendre i en Gostí es reafirmà amb la decisió d'ésser lladre, perquè aquesta "es -diu- sa carrera més retent!"

Mossèn Alcover ens explica que l'oncle quan el va sentir

"tenia unes ganes ferestes de rompre en galletes, batcollades i coces!" Probablement, les mateixes ganes que sentim la gent del Pla -galletes, batcollades i coces- en veure que se'n volen endur l'aigua de sa Marineta, que volen fer un abocador de fems a son Nuviet, que volen urbanitzar Cala Petita. No ho oblideu: galletes, batcollades i coces. I si voleu que continuem en l'ús del lèxic de mossèn Alcover, hauria de dir que ens peguen ganes de "repartir a l'uf nesples, serves, cireres, catanyes, cebes, matafolades, xisclets, galletes i tota classe de bescuit". Que no la s'enduguin.

És cert que tenim molta feina per fer: les campanyes de sensibilització destinades a aconseguir l'estalvi de l'aigua i a racionalitzar-ne el seu ús, la reutilització de les aigües depurades, la reducció de les pèrdues que es produeixen a través de la xarxa de distribució; i la lluita persistent.

Hem de saber que l'aigua és un bé escàs, però un bé públic que no pot estar -no podem comportar que estigui- al servei dels interessos d'una minoria. No volem que se'n faci especulació, de l'aigua. I volem que es controli rigorosament el seu ús. Demanam: que sigui un factor limitant del creixement urbanístic, que es prohibeixin els jardins impropis de la Mediterrània, perquè en consumeixen en excés, que no s'autoritzi més camps de golf. És necessari evitar una mala gestió dels recursos hidràulics i hem de demanar comptes als poders públics, perquè l'aigua és -hauria d'ésser- un bé que no es pot malgastar. No volem l'abocador de residus de son Nuviet. Contra els depredadors, contra els que arribarien a fer de Mallorca un desert, la gent del Pla aixecam ponts de diàleg, perquè les nostres propostes condueixen al diàleg i a l'enteniment. Però també impliquen una concepció del món, unes formes de viure que reivindicam contra la poderosa i esquizofrènica febre del consum, contra la mediocritat. Contra els depredadors del paisatge, de la llengua, de la vida proposam la via del diàleg. No ens seria difícil amollar els dimonis, els dimonis del Pla amb la barrota: el dimoni de Montuïri, el dimoni d'Algaïda, el dimoni de Petra, que diuen que és el més lleig de Mallorca, els dimonis de Manacor a fi que -galle-

Gabriel Janer Manila va llegir el manifest de suport a les Coordinadores

FUSTERIA

BAUZÀ - PERELLÓ

Mobles de cuina, mobles a mida,
fusteria en general

Sa Carretera 73

Tel. 52 24 33

LLUBÍ

INFORMACIÓ

tes, batcollades i coces- els donassin un encalç. Les nostres volen ser, emperò, les vies de la intel·ligència i del diàleg. Contra la pressumpció i l'egoisme. M'atreveria a dir que ni el sexe ja no és sovint una forma de plaer, sinó una manera de reforçar la vanitat.

Que no la s'enduguin, l'aigua. Que no ens aboquin a son Nuviet els residus del fems. Que no urbanitzin la Cala Petita. Fa molts d'anys, aquella poetessa que cantà bellament la vida page-sa -Maria Antònia Salvà- expressa en un poema entranyable "el bé de l'aigua", que procura la vida:

No sabrà el bé de l'aigua quin bé sia
el qui en terreny secà no haurà viscut,
i veient-la minvar dia per dia
no haurà patit l'eixut
del camp quan no vol ploure...

Avui, tots sabem que el proveïment d'aigua de bona qualitat va unit al nivell i a la qualitat de vida d'una col·lectivitat humana; per això és que no volem que l'aigua es faci malbé; per això és que és necessari defensar-la de l'especulació amb tota la força, amb aquella força que la gent forana, sovint resignada i conforme, ha sabut treure's a vegades de la sang.

Gabriel JANER MANILA
Llubí, 9 d'octubre de 1993

Demografia

Naixements:

- *Magdalena Mas Vives, 24 juny 1993
- *Ana Belén Rosselló Schlemminger, 24 juny 1993
- *Esteve Florit Perelló, 1 juliol 1993.
- *Miguel Llabrés Perelló, 12 agost 1993
- *Rafel Llompart Perelló, 1 octubre 1993

Matrimonis:

- *Maximiliano Oliver Jarne i Fca. Alomar Jaquotot, 4 setembre 1993
- *Pere Alomar Torrens i Maria Llompart Vanrell, 4 setembre 1993
- *Jaume Bestard Pons i Maria Isabel Nadal Jiménez, 5 setembre 1993

Defuncions:

- *Juan Alomar Oliver, 8 juliol 1993
- *Nadal Oliver Llompart, 30 juliol 1993
- *Antonia Font Sabater, 2 agost 1993
- *Maria Llabrés Oliver, 7 agost 1993
- *Miguel Florit Mas, 17 agost 1993
- *Juan Bergas Mateu, 21 agost 1993
- *Antonio Quetglas Alomar, 27 agost 1993
- *Rosa Cabanellas Iglesias, 10 octubre 1993

Llubí un poble valent

Llubí, un poble valent,
s'ha sabut organitzar
per les aigües defensar
de tots els pobles del Pla
i ha mobilitzat la gent.

Llubineres, llubiners
l'aigua ens volen robar
per ella hem de lluitar
nosaltres que l'hem d'emprar
pels nostres menesters.

Si no l'haguessin tudada
en tendrien a bastament
pel llevant i pel ponent;
i ara protesta la gent
perquè està assedegada.

Són molts els qui l'han tudada
en camps de golfs i jardins
i també per altres fins,
i per beure els mallorquins
sa boca tinguem badada.

Abans va dir en Guinyot
de que vengui el temporal
i ara que s'acosta es mal
no volem que entri sa sal
cridem, facem avalot.

Fa anys que pronosticava,
la sequedat veia venir
i ara que la tenim aquí
jo no ho puc consentir
l'hagin desapfitada.

Si m'haguessin escoltat
molts honorables senyors
els qui ho sou governadors
o els expoliadors
això no hauria passat.

Els polítics de cap flux
que no ho han sabut administrar
i no ho han volgut escoltar
quan torni venir el votar
la gent vós dirà arruix.

Jo vull dir a tots els poblers;
serem els més afectats
no ens hem preocupats
ni ens hem interessats
com ho fan els llubiners.

Meam si ens despertam
i ens llevam la peresa,
creis-me que aquesta empresa
quan l'aigua ens haurà presa
hauran fotut la riquesa
si tots no la defensam.

Defensem l'aigua del Pla
de dins l'illa de Mallorca
la veu no ens torni eixorca
lluitem amb tota la força
perque no l'han de salar.

I ara per bé acabar
hem de seguir tots fent feina
en coneixement o eima
que aquesta és la millor eina
per l'aigua poder salvar.

Guillem Crespí Pons "Cremat"
Sa Pobra

Mirau, los bé. Están al.lucinats.

Excursions en moto

Eren les 8'30 del 19 de setembre, quan començà a sentir-se pel poble un renou de cavalls desvocats. Era, com no, el renou dels motors de les "màquines" que estaven disposades a emprendre una nova aventura per les carreteres de la "nostra" Mallorca.

Tot preparat sortiem de Llubí cap a Sant Salvador, on ens esperava el berenar (pa i taleca). Vos he de dir que ja no ens va fer molt de profit ja que quan ens dispòsarem a baixar es posà a ploure. Però una vegada més arribàrem al Pla sense cap problema i ben eixuts. Una vegada forem abaix continuàrem la marxa, direcció Cales de Mallorca.

Va esser aquí on ens passà una anècdota molt curiosa: arribant a un revolt veiérem un cotxe que havia sortit de la carretera i estava dins un marge, dos policies municipals i una grua. Quina alegria la seva quan veren arribar més de vint motos. Com vos podeu imaginar va ser el moment de treure el cotxe de la cuneta. Però avisàrem als policies que no sempre ens trobarien a la carretera en un moment així.

Era el migdia i arribàrem prop de Capdepera. Allà ens esperava una paella, per cert mot bona. Després d'haver-la paida agafàrem camí cap a Artà. Fins que la pluja tornà a fer acte de presència, cosa que ens obligà a acursar la volta. Arribàrem damunt les cinc i mitja a Llubí, ben passats per aigua. Però vos promet que ho tornaria a fer.

Miquel Ll.

EXCURSIÓ DE DIA 26 DE SETEMBRE

Aquest any rera la VI edició d'aquesta volta amb moto i una setmana abans del dia de la sortida tothom ja en parlava. Per la part del Port d'Alcúdia algunes cases de lloguer de motos varen quedar sense existències i molts no varen poder anar amb la moto desitjada. En Miquel Guardiola, un al.lot molt actiu dins el poble i President de la penya Blaugrana de Llubí, era l'encarregat de l'organització i de fer l'itinerari.

Unes 45 motocicletes i uns 8 cotxes varen partir a les vuit i

Venga, que el treurem

mitja de la Plaça de Sa Carretera cap a Andratx i d'allà varen fer tota la Serra de Tramuntana fins a Pollença. Al llarg de l'excursió hi va haver diferents aturades pels pobles per on passaven i també als miradors per espaïar un poc la vista. L'excursió va complir els horaris prevists i no hi va haver cap incident d'importància. Molt bona organització.

Foto Planas

Plaça de la Carretera, 7
Tel.: 52 21 76 — Llubí

Blanquerna a Lluc

Nacionalismes agressius i Nacionalismes de la dignitat

Aquest fou el tema amb el qual es centraren les conferències del IX seminari de formació i estudi Lluc-Blanquerna.

Els debats transcorregueren al llarg dels dies 23, 24, 25 i 26 de setembre al saló d'actes del monestir de Lluc. Enguany, a més a més d'haver-hi gent de tot arreu de Mallorca, hi assistiren valencians, i gent del Principat.

La corda que estira el fil d'aquesta trobada no és altra que la preocupació pel nacionalisme en els Països Catalans, la seva situació actual i el seu esdevenir.

L'allotjament va ser a les cel·les del monestir o alc can Josep. Les vetllades anàren a càrrec de joves, glosada de picat i els cants den Biel Majoral. Entre els conferenciats us podem anomenar personatges com Isidor Marí, el bisbe de Solsona i Antònia Ripoll entre altres.

D'aquí volem animar-vos a assistir-hi cada any si és que us interessa conèixer bona gent, despertar-vos la consciència nacional o simplement saber això de què va. Segur que si hi anau un any hi tornareu una altra vegada.

Infeccions

Això de començar l'escola no va caure molt bé. O almanco això ens ho semblà, perquè una infecció que afectà a nins, mares i pares, deixà l'escola i ca ses monges més brut que la cartera d'un rodamon. Es veu que després de tant de sol i vacances el cos no s'hi havia avesat al retorn de la feina. Esperam que tenguem tots molta salut.

Defensa del Patrimoni Històric

Ens ha arribat un tríptic a la nostra redacció fent-nos saber que l'associació ARCA celebra ara el sisè aniversari del seu naixement i de la lluita incansable que han portat a terme aquests anys de vida. I per no quedar només amb els 6 anys demanen més mans que els ajudin a fer possible aquest projecte de protecció a la nostra cultura i patrimoni.

Si en voleu saber informació o us voleu posar en contacte amb ells ens ho podeu dir a qualsevol dels integrants de l'equip de redacció i us hi posarem a la seva disposició.

Actuació de Zhin

El Pub Sis Caires va ser el primer escenari on va actuar el grup ucrainès Zhin, va ser la primera actuació d'una minigira per Mallorca. Un component del grup que és un mallorquí que estudia a Kiev traduïa les cançons abans de cantar-les perquè els espectadors sabessin de què parlaven les lletres ja que el grup s'expressa en rus. Els comentaris de la gent després del concert eren de satisfacció i a tothom li va agradar la novetat de sentir una actuació amb un idioma tan estrany per a nosaltres.

El Pub Sis Caires després de la "gira de bars" en què va participar a l'estiu segueix organitzant concerts, ara els disabtes el vespre.

Pujada en globus

El dia de la Diada Nacional de Catalunya es va celebrar al Poliesportiu una pujada en globus que per les festes de Sant Feliu es va haver de suspendre perquè feia massa vent. Amb les diverses enlairades que es varen fer tots els allots presents a l'acte varen poder gaudir d'una nova experiència i observar el nostre poble d'una perspectiva poc comuna.

Escola taller de restauració de patrimoni

Amb aquesta 11ª Edició de llanternes Llubi comença a recuperar una tradició ja oblidada

L'escola taller de restauració promoguda per FODESMA HA INICIAT AQUEST MES d'octubre amb la restauració del Molí des Fraret i les murades d'Alcúdia. El curset durarà dos anys i es dividirà en dues etapes formatives.

Si necessiteu més informació podeu adreçar-vos a:

FODESMA

C/ Gral Riera, 111 Palma

Tel: 83 00 34

Les inscripcions es realitzen a les oficines de l'INEM.

Informació: Biel i Caterina Gelabert i Perelló

Teresetes

La companyia els "Tres Tranquils" va venir al Casal de Cultura el 2 d'octubre. Aquests artesans de titelles varen representar unes peces teatrals per a un públic majoritàriament infantil. La representació no va ser molt ben aconseguida ja que li faltava expressivitat i es feia aburrida. Per ventura va ser aquest el motiu que feu que els nins es posassin a fer trui i a xerrar i no es fés possible una bona audició de l'obra. Al final de l'actuació es varen sortejar unes teresetes fetes per la mateixa companyia.

LLanternes

La 11 diada de les "llanternes" es celebrà el dissabte 2 d'octubre a les 20'00 h., entradeta fosca. Qui més qui manco s'espavilà per enginyar una llanterna ben original i decorada. Si tenies por que el vent s'infiltràs per els foradets de la carabassa li podies posar una pila en lloc d'una candela, que és el que feren alguns.

El recorregut que es dugué a terme pels carrers del poble es caracteritzà per la bulla i els cants dels assistents.

Informació de darrera hora

Missa Nova de Miquel Llompart

Dia 17 d'octubre es va celebrar la Missa Nova d'en Miquel Llompart "de s'hort" que va ser ordenat sacerdot dia 23 del mateix mes. La missa va ser un memoràndum de tota una vida dedicada a un camí cap a la seva formació tan espiritual com física.

Després de la missa hi hagué un petit refrigeri per a tots els assistents.

Passats un parell de dies a Llubí en Miquel partirà cap a Perú on hi residirà quatre anys per ajudar els necessitats d'aquestes terres ibero-americanes.

Més dades a les pàgines que segueixen a la secció d'informació.

Ajuda contra el càncer

Per ajudar els malalts del càncer es realitzà, el passat 18 d'octubre, una recollida de roba i sabates en el menjador de l'escola de Llubí. Aquesta recollida va anar a càrrec de la Tercera Edat. El material recollit serà reciclat per la Fundació Deixalles.

Relació de persones que donaren sang a Llubí el 24/9/93

D. Onofre Serra Ramis, Dª Francisca Capó Rosselló, Dª Antònia Borràs Perelló, D. Antonio Figuerola Picornell, Dª Pedrona Planas Font, Dª Antonia Frontera Gelabert, Dª Francisca Frontera Gelabert, Dª Magdalena Perelló Frontera, Dª Catalina Perelló Torrens, Dª Juana Capó Quetglas, Dª Bàrbara Torrens Planas, Dª Antònia Horrach Roig, D. Francisca Ramis Alomar, Dª Antonia Esteva Ferriol, D. Bartolomé Alomar Planas, D. Toni Gelabert Perelló, D. Juan Ramis Planas, D. Francisco Crespí Batle, Dª Magdalena Perelló Llull, Dª Francisca Maria Perelló Dot, D. Domingo Quetglas Ferragut, Dª Maria Calera Sabater, Dª Antònia Ferragut Mulet, Dª Magdalena Munar Llompart, D. Rafel Perelló Mateu, Dª Margarita Perelló Oliver, D. Francisco Perelló Oliver, Dª Magdalena Oliver Planas, D. Antonio Perelló Oliver, D. José Tello Llabrés, D. Miguel Bauzá Riutort, D. Pedro Martorell Bestard, Dª Damiana Perelló Oliver, D. Bartolomé Alomar Llompart, D. Rafael Vila Ramis, D. Rafael Vila Llabrés, Dª Antonia Florit Perelló, Dª Catalina Ferragut Alomar, D. Antonio Ramis Ramis, D. Antonio Ramis Planas, Dª Margarita Planas Capó, Dª Catalina Ramis Feliu, D. Damian Llompart Oliver, Dª Magdalena Mulet Perelló, Dª Margarita Bauzá Perelló, Dª Isabel Perelló Alomar, D. Miguel Pons Cardell, Dª Isabel Costa Jaume, Dª Francisca Planas Ramis, Dª Maria Perelló Oliver, D. Miguel Guardiola Capó.

Carnisseria Castell

Plaça de l'Església

Tel. 52 20 59

«CAPÓ»

NETEGES INDUSTRIALS

LLUBI

52 21 56

Segueix la guerra de l'aigua

Igual que en tot l'àmbit polític, els nostres representants a l'Ajuntament també varen fer vacances durant el mes d'agost és a dir, no es va celebrar cap ple durant el mes d'agost. Després d'un període de vacances pareix que la tornada ha d'esser tranquil·la, hi ha d'haver un temps d'adaptació, però en el cas del nostre Ajuntament aquesta tornada ha estat rabiosa: s'han celebrat dos plens durant el mes de setembre (un ordinari i un extraordinari) i endemés un bon grapat de reunions que feien referència al transvassament de l'aigua de Llubí cap a Palma i Calvià.

Del ple extraordinari de dia 17 de setembre cal destacar d'una manera molt especial, el punt que feia referència a l'ordre de suspensió de les obres de conducció de les aigües de Llubí cap a l'artèria d'embassaments. Endemés hem de tenir en compte, que aquest punt fou el que provocà la convocatòria d'aquest ple.

Com era d'esperar aquest ple va esser presenciat per un gran nombre de públic, que al final dedicà una forta ovació als representants de l'Ajuntament, per l'acord pres.

El motiu pel qual l'Ajuntament de Llubí acordà l'ordre de suspensió de les obres de transvassament, fou la manca de llicència municipal i la manca d'informació sobre aquest projecte. Per adoptar aquets acord l'Ajuntament es basa, entre altres, en l'art. 244 apartat 3 del Reial Decret Legislatiu 1/92 de 26 de juny, que permet a un Ajuntament suspendre les obres quan s'intenta dur a terme amb absència de notificació.

L'acord pres per l'Ajuntament va esser el següent: suspendre les obres que es realitzen a aquest terme municipal, per compte del MOPT i el Govern Balear i que està executant l'empresa Melchor Mascaró S.A.

Del ple ordinari celebrat dia 28 de setembre podem fer referència als següents punts:

1. Es va sol·licitar a IBASAN la construcció d'una estació depuradora d'aigües residuals a Llubí, si bé abans, haurà d'informar a aquest Ajuntament

sobre quin sistema de depuració s'emprarà i sobre què es farà amb l'aigua depurada

2. Adjudicació definitiva, mitjançant contractació directa, de les obres de la tercera fase de l'edifici d'Acció Social. L'empresa adjudicada va esser Construcciones Hermanos Mascaró C.B. Aquest acord es va prendre seguint els informes realitzats pels serveis tècnics de l'Ajuntament.

3. Canvi dels dies de la recollida de fems, aquests dies són, com ja sabeu, els dimarts, el dijous i el diumenge.

En qüest ple el PSM va presentar una moció sobre l'actual sistema de finançament. Els motius que varen donar lloc a la presentació d'aquesta moció varen ésser principalment:

* No es garanteix el mateix nivell de serveis als ciutadans de les illes que als de la resta dels ciutadans de l'Estat Espanyol. Les necessitats de finançament de la nostra Comunitat Autònoma s'han fixat en 23.278 pts./habitant, i la màxima de la resta de comunitats autònomes és de 27.730 pts./habitants.

* El sistema no compensa el cost de la insularitat ni la demanda de serveis públics.

* Les Illes Balears pateixen una autèntica espoliació fiscal.

L'acord que va prendre el nostre Ajuntament, aprovat per unanimitat, va esser: Constatar que les illes pateixen un tractament fiscal injust i discriminatori; reclamar al Govern de l'Estat Espanyol la cessió del 15% de l'IRPF a la nostra C.A.; i reclamar al Govern de l'Estat Espanyol un nou sistema de finançament mitjançant el concert econòmic.

Malgrat, s'aprovà per unanimitat, els regidors del PP varen fer constar que al Parlament de la C.A., ja es va pronunciar sobre el tema del 15% de l'IRPF, aprovant un acord per unanimitat.

En el punt d'"Altres Propostes" hem de destacar tres temes:

1. El primer i més important, va esser la presentació d'un escrit d'al·legacions a l'avanç de revisió del Pla General de l'Ajuntament de Palma. És a dir, per part de l'ajuntament ciutadà se va exposar a

informació pública els treballs de l'avanç de la revisió del pla general de Palma, a objecte de que es presentassin les suggerències o al·legacions pertinents. L'ajuntament de Llubí aprofità aquesta exposició a informació pública per fer les següents al·legacions a l'Ajuntament de Palma, respecta del seu Pla General:

* El Pla General de Palma agreuja el tractament discriminatori entre municipis costers i municipis d'interior. Aquesta discriminació es du a terme mitjançant la concentració d'activitats en els municipis costers, i aquesta concentració suposa la utilització dels recursos escassos de què disposen els municipis de l'interior; com, per exemple, l'aquífer de Sa Marineta.

* La instal·lació d'activitats econòmiques ha d'esser objecte d'anàlisi a nivell de C.A. i en tot cas a nivell supramunicipal. Per tant la solució del problema passa per dictar un Pla Director Territorial de Coordinació.

L'Ajuntament de Llubí formulà l'alternativa en el sentit d'eliminar la creació de nous sòls industrials i de serveis, i per unanimitat acorden demanar al Govern Balear l'elaboració d'un Pla Director Territorial de Coordinació a nivell de CAIB.

2. El grup PP-UM va fer la següent proposta: Sol·licitar a la Conselleria d'Obres Públiques que ens instali dins tot el terme municipal la senyalització vial europea i també sol·licitar a la mateixa conselleria que adopti les mesures necessàries per instal·lar un "control radar" a l'entrada i sortida del poble. Aquesta proposta també va ésser aprovada.

3. La regidora Margalida Miguel va presentar la següent proposta: L'adhesió del nostre Ajuntament al Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament i dotar pressupuestàriament una partida per aportació anual al Fons Mallorquí i augmentar les responsabilitats econòmiques d'aquest Ajuntament envers el Tercer Món. Aquesta proposta igual que la resta també va ésser aprovada.

Miquel Llompart Frontera “de s’hort”, un germà de tothom

Pocs dies després de ser ordenat capellà (fou ordenat el dia 3 d'octubre a Inca) vàrem tenir l'oportunitat de poder conversar amb aquest llubiner, jove com ens va dir ell, de 45 anys. Llicenciat en Geografia, especialitat de Geografia Humana, a estudiar els tres primers anys aquí i els dos darrers a la universitat de Barcelona. Anteriorment havia fet dos anys de Filosofia i quatre de Teologia. L'any passat va fer 1r d'Infermeria.

Lima serà el seu lloc de feina, ciutat de 12 milions d'habitants; en els mesos de vacances (gener, febrer, març) se n'anirà a la Serra, a uns tres mil metres d'altura de mitjana.

Aquesta fou la conversa que tinguérem amb ell una setmana abans de dir la Missa Nova a Llubi.

- Per què decidíreu ser franciscà i no una altra cosa?

- Hi va haver un moment dins Llubi que es respirava un poquet d'aire franciscà, el meu pare havia tengut un germà, en Miquel Llompart, que va néixer l'any 1900 i va morir l'any 1927 i al 23 anys ja era el superior de la comunitat d'Artà; després hi varen anar els dos germans Llabrés, el meu germà Jordi, el meu cosí Jordi i vist això vaig anar a estudiar a La Porcúncula, em vaig interessar pel que era franciscà.

Hi va haver un moment detriminat que duia dintre meu que volia ser metge però ja estava dins el món de les lletres i vaig anar cap a Filosofia i Teologia.

- Què va ajudar-vos a seguir aquest camí?

- Fer el bé a la gent i això em va dur a conèixer la figura de Jesús i la de Sant Francesc d'Asís; va ser veure un home tan senzill, tan humà, que tractava de germà a tothom el que em va fer franciscà. També em va ajudar molt a Mallorca poder gaudir d'aquesta naturalesa tan guapa, aquest paisatge que tenim davant, al carrer de Sineu, que em va ajudar a poc a poc a descobrir Déu dins la natura, dins l'esforç i dins el caminar. Cami-

L'any passat va cursar 1r d'infermeria

nar dins la muntanya no tan sols ho he emprat com a aventura sinó com una cosa que m'ha acostat a Déu i que m'ha fet sofrir. He plorat dins ella, he quedat penjat dins una muntanya, he quedat gelat dins un glacià, dins un torrent, tot això ha format el meu cos i el meu esperit, la me-

Darrerament he sentit la cridada forta dins el món de la misèria de Perú

va manera de concebre la vida, la meua manera de lluitar, conseguir un ideal, lluitar per una utopia, ja ho sé que és una utopia però camin cap allà.

- Quan éreu jovenet ja teníeu dins el cap que volíeu ser franciscà o va ser cosa de dies?

- Mai ha estat cosa de dies; ha estat sempre cosa de maduració; darrerament he sentit la cridada forta dins el món de la misèria de Perú.

- A quants llocs heu estat destinat?

- Quasi tota la meua vida a La Porcínula, allà he estat alumne de batxiller, tutor, professor i deu anys director del col·legi; la meua vida s'ha fet a s'Arenal, a vegades ja deia que era arenaler, varen ser 25 o 26 anys que vaig viure allà; de Llubí me n'havia anat als deu anys. Me va anar molt bé per no allunyar-me de Llubí que en un moment determinat em convidassin a jugar a futbol. Això va fer que cada diumenge jo havia de venir a Llubí. No anava als entrenaments i els altres no ho discutien si en Miquel anava o

no als entrenaments perquè sabien que rendia tot el que duia a dins i això em va acostar al poble en tot: per les festes, sopars i dinars, amb l'equip de futbol, com conèixer molta gent que venia a veure'ns jugar.

Després de La Porcínula vaig anar un any a Cura, un any a Barcelona fent cinquè de Geografia, i després un any sencer al Perú, un any a Madrid, a Vallecás, i finalment tres anys a Inca.

-D'on Guardau més bons records?

- Huamachuco és una zona al nord del Perú, a 3000 metres de mitja d'altura, on cuidam de 700 poblets. Som 6 o 7 que hem de cuidar de tots aquests poblets, molts d'ells estan a dies de camí i això fa que l'experiència sigui molt forta, molt profunda, molts de moments et trobes sol quan vas en aquests pobles però a

El grup terrorista Sendero Luminoso no està molt d'acord amb la tasca que duim a terme

la vegada quan tornes et trobes més acompanyat que aquí perquè necessites comunicar-ho a qualcú, necessites comunicar-ho als teus companys, tens una necessitat forta de comunicar el que t'ha passat; per tant, fer una banda el sentiment de comunitat i per l'altra el de soletat, impotència al mig de la muntanya amb aquelles crestes de 3000-4000 o 5000 metres abandonat, pareix, de la mà

de Déu, no és veritat perquè no ens ha passat res mai i hem estat amb circumstàncies ben difícils.

- Quines?

- Arriscar la nostra vida, tant pels transports (Land Rvoer, mula) com per les dificultats i problemes de "Sendero Luminoso", grup terrorista que no està molt d'acord amb la feina que nosaltres feim allà, principalment en el camp social.

- El passat 3 d'octubre fóreu ordenat capellà, no podíeu fer la mateixa feina essent frare?

- Jo hi vaig anar com a frare, hi vaig estar un any on vaig fer molta de feina, principalment vaig aportar el que jo duia a damunt: capacitat d'organització.

Quan realment me n'anava a fer la feina de frare, d'evangelització, de dur l'evangeli a aquelles comunitats i als catequistes, el que me passava era que no podia celebrar la missa, o no podia confessar i allò aquella gent, que a vegades feia 3 o 4 anys que no havien vist un capellà, ho desitjava i jo em trobava una mica desarmat. Un lloc a deu dies de mula, deu hores diàries, arribes al poblet, ells esperen per celebrar la missa i no la pots celebrar i això va ser un dels motius. La meua vocació era ser Germà Franciscà i ja hi ha un bon que fer en ser germà de tothom.

- A la premsa varem poder assabentar-nos del "Projecte Huamachuco 93" que vàreu dur a terme el passat mes de juliol, en què consistia aquest projecte?

- Quan vaig tornar de Perú l'any 1990, jo volia quedar allà i em feren fer feina a Mallorca. El que vaig fer era des d'aquí intentar fer feina per allà; vaig co-

més blanca
lavanderia

Avinguda San Vicenç
MURO
Tel. i Fax: 86 00 65

Forn
Ca'n Ramon
Carrer Sa Carretera, 49
Tel. 52 21 77
LLUBI

mençar a parlar als joves de la possibilitat d'anar al Perú però que es preparassin durant dos anys. Per exemple un grup de joves de Sant Francesc d'Inca durant dos anys havien de fer unes activitats, enguany han fet un festival de desfressos, una gelatada per tota l'escola; treien uns doblers i els envien a Huamachuco (Perú) i allà munten una escola de guitarra, una

Els projectes com el de Huamachuco tendran continuïtat.

de mecanografia i nosaltres amb els doblers que hem fet aquí els compram guiterres i màquines d'escriure o poden comprar material d'electricitat. Tenen també un professor que els ensenya guitarra, un que els ensenya mecanografia i al cap de dos anys anàvem a veure aquest projecte, hi anaven un jove de cada grup, un d'Inca, un de Palma,...

- D'on provenien aquests joves?

- Aquest any passat n'hi havia un d'Inca, un de Pòrtol, dos de s'Arenal, un de Palma, dos de Madrid; és a dir dels diferents grups franciscans.

- Aquests joves amb quin objectiu partien?

- Demostrar que un jove de Mallorca pot fer coses útils pel tercer món, obrir els ulls al tercer món, veure per què hi ha aquesta justícia dins el món que ens ha tocat viure, per què un sud tan subdesenvolupat i un nord ric amb tots els problemes: atur, ecologia, enfrontament entre ètnies dins Europa, ... però allà és molt més gros el problema: és que no tenen

per menjar, no tenen per curar la malaltia, no tenen per aprendre a llegir o escriure; per tant jo voldria que els joves d'aquí obrissin els ulls en aquesta realitat, aquest món que ens ha tocat viure és injust.

- Quines foren les tasques que més vos varen cridar l'atenció?

- La vetlada era el més interessant, com els campaments, ballar en Joan petit quan balla o el bugui-bugui era molt divertit, era el que més et cridava l'atenció. Per altra banda per nosaltres l'experiència va ser dur aquests campaments-itinerants, teníem un tot terreny, hi cabíem tots deu, amb el sac de dormir i el ponxo

Juntament amb sis o set persones cuida de 700 persones

CONSTRUCCIONS DE PARET SECA

Jaume Vallespir Coll

N.I.F.: 18232217 W
Sa Carretera, 86 07430 LLubí (Balears)
Tel. 52 22 43

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

i res més i anàvem des d'un poblat miner, anàvem a l'escola, ens deixaven els al.lots i anàvem al camp de futbol i allà jugàvem tot el dia amb ells. A l'endemà agafàvem el Land Rover i anàvem a un altre poble.

- **Com és la gent d'allà?**

- És molt bona gent, ens acolleixen molt bé ja que fa molts anys que gent de Mallorca hi fa feina. L'acollida i l'hospitalitat és fenomenal, les ganes d'aprendre són moltes; tenen molts de defectes també, són molt vagos, inconstants, una mica mentiders moltes vegades, però realment tenen unes ganes boges d'aprendre i progressar.

- **Tendran continuïtat aquests projectes?**

- N'hi ha que diuen: ara que no hi haurà en Miquel per aquí, qui ho posarà en marxa? Tendran continuïtat ja que hi ha un company meu a Inca, un a Cura i ara n'he deixat dos a Madrid que cuidaran d'animar aquest projecte de Huamachuco. En lloc d'un seran 4 o 5 que es cuidaran i jo des d'allà també ho puc preparar.

- **Com és el tipus de vida al Perú?**

- Viure tan sols de l'agricultura, no tenen res més, això a la serra, conren patates i blat de les Índies únicament i per altra banda tenen un parell de gallines i conillets de rata que viuen amb ells dins la casa i es el menjar típic i millor que tenen només pels dies de festa.

- **Que és el que més vos ha impressionat del país dels Andes?**

- Que pots viure sense res i això t'impressiona, aquí necessitam tant per viure i allà te'n tems que sense doblers pots viure.

- **Saben d'on veniu?**

- No es fan una idea, veuen que sacrificam molt per anar allà i més quan veuen una foto o coseta de Mallorca i et diuen: com així veniu aquí? Els desconcerta. Als estudiants que els ensenyam diuen: si nosaltres ens volem anar de la Serra i el Perú, com així veniu aquí?

- **Es violen els drets humans?**

Llubí sempre el m'enduc amb jo, aquí on som sempre parl de Llubí

- Sí, no tenen drets. Un jove amic meu peruà, aquest estiu, em deia: "Padrecito, Padrecito, miri el que m'ha passat: han agafat el meu germà, l'acusen de ser el líder de "Sendero Luminoso" dins el poble i l'han acusat quatre joves". Quatre joves amenaçats per l'exèrcit amb una moto-serra elèctrica, els tallaven la mà si no deien que aquell era el líder i aquest home no el comdenaren a mort però tindrà cadena perpètua, tot per una amenaça.

- **Enyores Llubí?**

- L'enyor sempre, aquí on som parl de Llubí, me l'enduc, me l'enduc dintre meu però a vegades he de reconèixer que no sé si l'he estimat abastament. M'enamoro d'allà on faig feina, m'hi entreg amb cos i ànima i això fa que obliidi una miqueta la meua terra, el meu poble.

Hi ha molta gent que se'n riu de mi perquè em diuen: -D'on ets Miquel? i jo els dic: De la capital del pla de Mallorca,

-I a on és això? i jo els dic Llubí perquè ja ho va dir en Shakespear: Llubí or not Llubí? That is the question.

Me'n record de Llubí quan som allà, quan escric sempre en cau una llàgrima, a Llubí hi tenc el que més estim.

I així passàrem un bon horabaixa al carrer Sineu, amb aquella vista tan meravellosa, divisant tot el poble, parlant de moltes més coses que per falta d'espai no podem transcriure. En Miquel tingué paraules d'agraïment cap al bisbe de Huamachuco, el llubiner Sebastià Ramis, de Can Barraquer, dient que era un home bo, valent, com ho havia estat el seu pare, un bon bisbe sens dubte, va dir en Miquel.

Ens va demanar que publicàssim la seva adreça de Huamachuco i així ho farem:

Miquel Llompart Frontera
Parròquia N^a S^a de la Esperanza
Casa "P. Antoni Ripoll"
Pasaje Cajamarca, 133
Salamanca de Monterrico
LIMA 3. PERÚ

Nosaltres li enviarem l'UDOL i des de la capital del Pla, com diu ell, li enviam una forta abraçada de tot l'equip de redacció. Salutacions Miquel!

Xesc Perelló

PERFORACIONS PRINCIPE, S.L.

C.I.F. B - 07405822

OFICINA: C/. Principe, 39 bajos - Tel. 54 23 14
07420 SA POBLA

PARTICULAR: C/. Renou, 28 - Tel. 54 09 71
07420 SA POBLA
C/. Cervantes, 4 - Tel. 85 17 14
07458 CA'N PICAFORT

FOTOGRAFIA i VIDEO-CLUB

J O V E

C/ Traginers, 55
Telèfon 52 25 78
07430 LLUBÍ

Premi Sant Feliu de Llubí de Cançons Populars del Camp de Mallorca

Corria l'any 1956 quan el poble de Selva inicià una dècada de recomfort per a les tonades populars de Mallorca; en un temps en què l'aparició de tractors i trassistors estava deixant sota terra els antics cants i melodies que els nostres avantpassats havien, fins aleshores, conservat i transmès de generació en generació. Fou idò aquest any quan es dugué a terme el "I Certamen de la Cançó Popular de Selva" organitzat pel popular folklorista Antoni Galmés Riera, i en el qual participaren, i guanyaren, els llubiners Biel Ramis, (des Cantó) i Biel Frontera, el primer amb les cançons d'espolsar ametlles i segar, i el segon amb les de llaurar i batre. Aquest certamen es dugué a terme durant quatre anys més i aleshores desaparegué.

Fou bastant més tard, cap a l'any 68, que el Sindicat d'Espectacles de les Balears, de la mà del seu Subsecretari don Pedro Vidal, organitzà a la plaça de Toros d'Inca una final de Cançons Populars, per accedir al Concurs Nacional de Regions que s'havia de celebrar a Madrid. En aquesta final el segon i tercer premi foren altra cop per als dos representants llubiners abans esmentats, Biel des Cantó i Biel Frontera, respectivament, i la guanyadora l'entonadora poblera madò Antònia Buades, que allà a Madrid obtingué el Premi Nacional.

Va ser idò per aquell temps, vet això aquestes estrofes preliminars, quan Biel Frontera decebut per la desaparició de tots certamens revivificadors de les tonades populars i preocupat pel futur del folklore tradicional mallorquí es proposà crear el "I Premi Sant Feliu de Llubí de la Cançó Popular del camp de Mallorca"; Així doncs, sota l'excel·lent assessorament de don Pedro Vidal (aleshores fundador de la Cançó Internacional de Mallorca), l'ajuda i col·laboració del pare Bernat Julià (director de la Capella Mallorquina) i el patrocini de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat (Sa Nostra) i de l'amo en Toni Perelló, de can Jordi, s'organitzà aquest primer certamen.

Segons deia el contingut de les bases,

al concurs podien participar-hi tots els nadius de les Illes Balears, afeccionats a la cançó popular o a les altres modalitats que a les posteriors edicions s'inclourien. Els participants, però, havien de ser només, afeccionats, no podien pertànyer a cap grup professional, ni podien esser possessors de cap premi nacional o provincial. A més per a participar-hi s'havien d'usar les vestidures més usuals conforme els usatges i costums de la nostra tradició popular. Aquestes eren només dues de les diferents bases que reglamentaven el concurs.

Al primer certamen només podia participar-s'hi en una modalitat de cant, la de les tonades tradicionals del camp de feina de Mallorca. Cada participant cantava una única cançó, degut al gran nombre de concursants, a escollir entre: la de llaurar, cavar, enterrossar, segat, batre a l'era, espolsar ametlles, collir oliva, traslladar arròs, sembrar mongetes, entrecavar faves, collir figues; o també la del tafoner, la del pastor munyint les ovelles, la del picapedrer, la del vou-verivou, etc. Després que haguessin participat tots els cantaires es feia una mena de fi de festa, o revetlla, que aquest primer any fou presentada per la tan coneguda coral Capella Mallorquina.

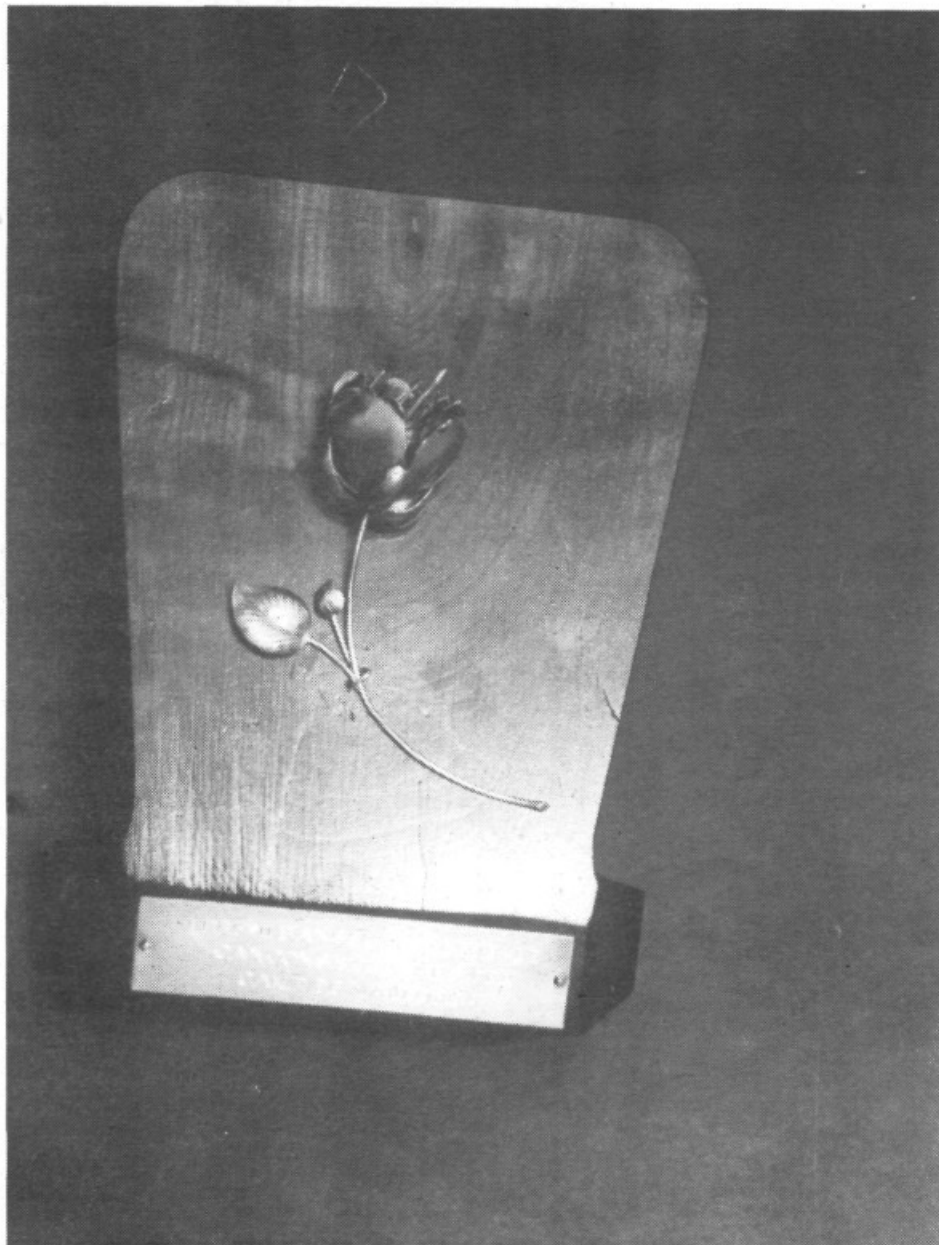
Els premis atorgats als guanyadors eren la Flor de taparera d'or, i 10.000 pts. per al primer, Flor de taparera d'argent i 5.000 pts. per al segon i Flor de taparera de bronze i 3.000 ptes. per al tercer. Les flors eren fetes amb la forma i el tamany natural d'una flor de taparera i dels metalls que el mateix premi anomena.

Els premis serien adjudicats per un Jurat Qualificador, compost per escriptors i poetes, representants de premsa i ràdio, folkloristes, crítics musicals, etc. i un secretari de jurat. El primer any formaren el jurat personalitats tan conegudes com don Lamberto Cortés Cortés (Redactor del Diario de Mallorca i corresponsal de Ràdio Mallorca), don Gabriel Fuster Mayons (redactor del Balears), donya Maria Aurèlia Capmany (escriptora), don Josep Maria Llompart de la Penya (escriptor i poeta), don Jaume Vidal Alcover (poeta), don Antoni Galmés Riera (folklorista), don Pedro Vidal Amengual, i potser algun altre. Estava també prevista la participació en el jurat de don Francesc de Borja Moll, el qual finalment no pogué acudir.

Així idò el primer certamen es realitzà el dissabte de Sant Feliu de l'any 1969, a les onze del vespre, al carrer General Mola (de Sa Farinera), i fou re-

C/ Plaça de la Carretera n° 1 - Llubí - Tlf. 85 70 19

transmès, com ho seria cada any, per Radio Popular, la qual ja ho anava anunciant, quasi periòdicament, des d'un mes

abans. El primer premi fou per a l'amo en Biel des Cantó. Aquest primer premi Sant Feliu, encara que un poc monòton degut

a la manca d'altres complements o modalitats, resultà un èxit grandios, hi hagué una massiva assistència; i fins i tot el Sindicat d'Espectacles creia que, amb el temps, podia convertir-se en el primer, i únic festival folklòric en constar a la Guia Turística Espanyola. La cosa però no anà així.

Entusiasmats com no per la bona rebuda que havia tengut el concurs no calia més que llançar-se a organitzar el segon i així es feu. Per tal que no fos tan monòton s'hi inclogué la modalitat de la cançó comparsa de Mallorca. Podien inscriure's a aquesta modalitat comparses compostes per homes i dones de totes les edats, sempre que cada comparsa no fos inferior en nombre de quatre intèrprets. Cada comparsa, obligatòriament, havia d'interpretar la cançó de la "Ximbomba" i una cançó més de tema lliure a escollir entre una llarga llista: Cançó de ses panades, Cançó de veremada, La ciutat de Nàpols, Sor Tomasseta, la Balenguera, Cançó des novaters, Sant Antoni, La mort de na Roseta, La mort d'en Colomer, etc.

Les bases restants eren les mateixes que en el primer premi (vestimenta corresponent, intèrprets no professionalitzats...) Els premis i components del jurat seguien essent els mateixos.

El II Premi Sant Feliu de Llubí es dugué a terme el 31 de juliol de 1970, al mateix carrer de Sa Farinera, i com l'any anterior tengué una assistència i participació massiva.

D'aquest festival se'n feren tres certàmens més que seran desenvolupats en el pròxim nombre.

Antònia Bergas i Torrens.

Restauració d'antiguitats i mobles d'època

Bartolomé Palmer Bonnin

Mestre Restaurador

Carrer de la Carretera, 73

Tel. 52 24 33

LLUBÍ

TALLER
CAN RIERA S.L.

Taller mecànic
xapa i pintura

Servei públic de transports amb grua

Carrer de la carretera, 5

Tel. i fax 52 22 37

Motos, Coordinadora, Penya... Buff, quina feinada!

Tots el coneixeu ja que forma part d'un parell d'agrupacions de Llubí, començant per la penya del Barça i la Coordinadora en defensa de les aigües de Sa Marineta i acabant per la organització de la Volta amb moto d'aquest any. Tot i tenir aquest calendari tan ajustat hem pogut tenir una xerradeta amb ell perquè ens conti el que fa en el seu temps lliure. En Miquel Guardiola, de 29 anys, treballa com a dissenyador de calçat.

No vos penseu que només dissenya sabates. També pinta altres coses, però diu que el que li va millor és el dibuix lineal.

- Primer de tot ens pots parlar de com va sorgir la penya del Barça:

Un dia parlant amb els amics va sorgir la idea. Ens informàrem del que havíem de fer per tenir una penya com cal i després d'uns mesos els papers ja estaven arreglats. Som uns setanta socis (encara ho podeu ser) i fa un any que funciona

- Quins tipus d'activitats organitzau?

- Els diumenges ens reunim per veure el partit. Llavors per San Feliu organitzarem una carrera de bicicletes de muntanya i per la festa de s'Ermita una ginca. També anàrem a veure un partit del Barça amb la penya de Santa Margalida

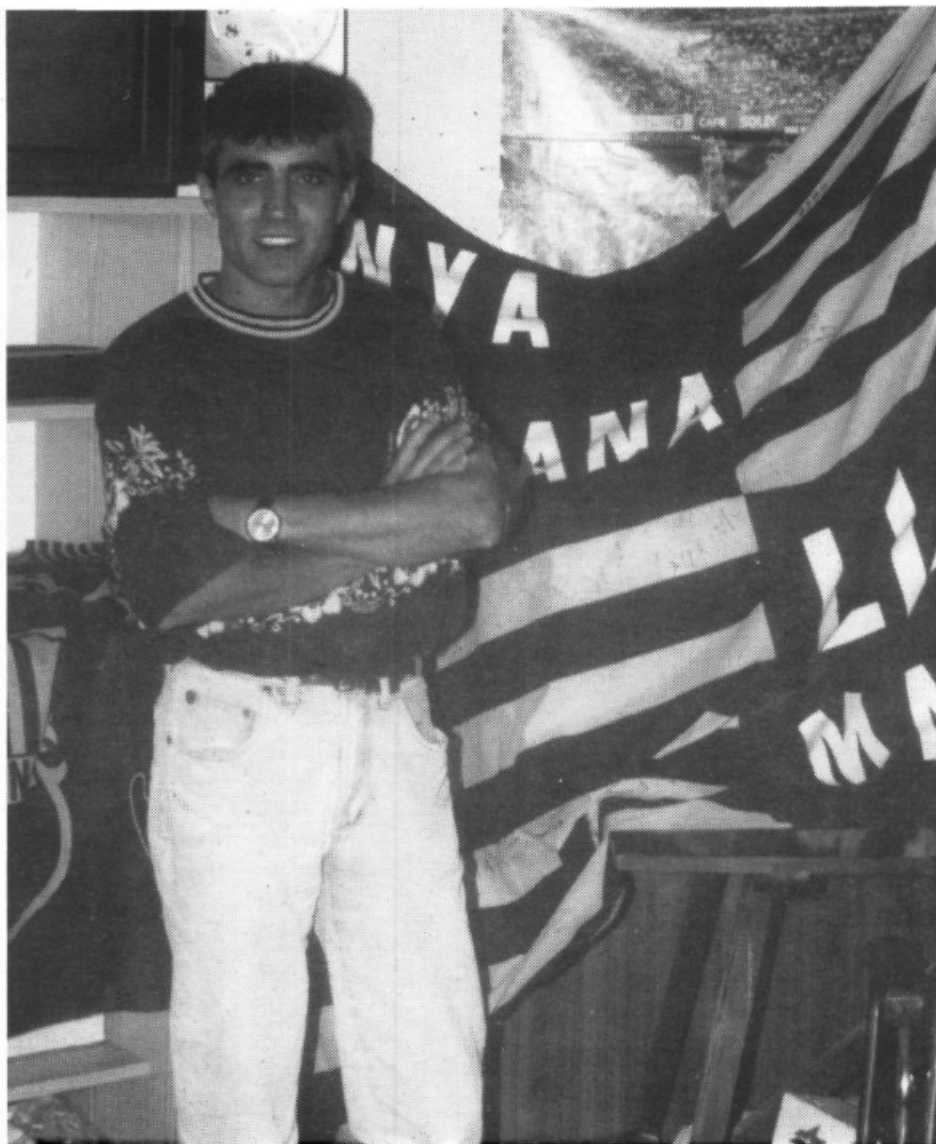
- Com a president de la penya, has preparat qualche activitat per aquesta temporada?

- Hem pensat en un partit entre els benjamins del Barcelona i els de l'At. de Bilbao, però encara hem de netejar allà on ens reunim i a més també hi hem de fer unes milliores. El que cal es posar-se a fer feina.

- Deixant de banda la penya parla'ns un poc de com entres a la Coordinadora i de la feina que hi feis

-Vaig anar-hi com a representant de la penya, però ara s'ha convertit en una cosa més personal. Al principi érem bastants, però a l'hora de fer feina tothom se n'ha desentès. A tot el poble li ha anat bé penjar pedaços verds però gairebé ningú ens ha ajudat en el treball o econòmicament.

-Com organitzàreu la festa "Defensem el Pla"?

Encara que estiguimans aplegades participa en un bon nombre d'activitats que es fan a Llubí

-La idea va ésser dels de Manacor. Ens juntàrem amb la Coordinadora de Sencelles, Son Nuviet, Cala Petita, els del GOB i La Unió de Pagesos i preparàrem la festa. Vingueren grups de ball de bot, alguns grups, en Tomeu Penya... i Tots Sants al final no es presentaren. La festa va anar bastant bé perquè va venir molta gent i haurem fet doblers per pagar les despeses.

Tenim l'esperança que no la se'n duran però sabem bé que el gros sempre es menja es petit.

-I per acabar ens pots contar què féreu a la VI Volta amb moto.

-Aquest any érem quaranta tres motos

i quatre cotxes; un total de 100 persones. Començàrem la festa dissabte amb un sopar, però tothom se n'anà pel seu compte. La majoria érem llubiners i seguirem un itinerari per la Serra de Tramuntana. El paisatge és molt bonic. Ens aturàrem a Sóller a dinar i després seguirem cap a Fornalutx, el Port de Pollença... i finalment cap a Alcúdia a tornar les motos de lloguer. S'ha de dir que tots portàvem adhesius de la Coordinadora.

Esperem que l'any que ve la poguem repetir i siguem més.

**Esperança Llompарт i Vanrell
M. Antònia Molines i Ramis**

Llubí dins el "Cançoner popular de Mallorca" (2)

Com ja férem al número passat tornarem aturar-nos dins l'obra del santjoaner Rafel Ginard Bauçà per tractar, recordar, llegir, refrescar a alguns la memòria, etc., un tema molt divertit i interessant com és el del festeig (baralles, fidelitats, enamoraments...) d'aquell temps no molt llunyà però no de fa dos dies.

Aquest grapat de gloses, que ara tot seguit llegireu, són extretes del llibre del Pare Rafel Ginard i totes elles, les que vos presentam, són recollides dins el poble de Llubí. Quan el Pare Rafel venia a sermonejar, d'això ja ha plogut molt, en el temps lliure es dedicava a demanar als

nostres pares, mares, padrins, padrines i repadrines i repadrins tota una sèrie de gloses referides a qualsevol tema i els escrivia a una plagueta d'on llavors va sortir el famós "Cançoner".

Acabada un poc aquesta introducció anem per feines i gaudiu, lectors, d'aquestes gloses.

Aquestes dues fan referència a les baralles:

Cara de poma ruperta,
cara de melicotó:
¿a on és aquella amor
que em prometies tan certa?

Un temps, quan me fetejaves,
duies camia de llista,
i ara que la dus blanca,
quan me veus, cales sa vista.

De la constància i la fidelitat tracten aquest grapat:

Creu en ses meves paraules,
que no et desempararé;
en no tenir pa, et daré
carn de ses meves espatles.

Catalina, ses cireres
que ja han tornades venir,
i jo encara estic així
amb ses mateixes quimeres.

Passaràs per Belldeport
i per Son Cenra-perera
i diràs a sa cuinera
que la vui fins a la mort.

Referides als enamorats/ades fan referència aquestes tres:

Hi ha fadrina que té
vint-i-quatre enamorats:
sis que van i sis que vénen,
sis que conversen amb ella
i sis que estan aturats.

Na Tonina-Aina Daixona
diuen que vol en Daixò.
Si té tanta festegera,
me pot festejar a jo.

Un cocover que cerca ous,
d'es que trenca fa truitada;
jo me som enamorada
d'es bover, i no d'es bous.

Per acabar treurem a rotlle aquesta que fa referència a un refermament d'amors:

El Bon Jesús, a la creu,
va perdonar el bon lladre,
¿i vós sereu tan ingrada
que a mi no em perdonareu.

Fins el pròxim UDOL!

Xesc Perelló

Estar en forma (I)

F-1

F-2

ESTAR en forma vol dir tenir el cos en la millor disposició per fer qualsevol esforç físic i mantenir-se en un estat de salut òptim.

Aquest estat de forma no és el mateix per a tothom ni és igual per a totes les activitats que es poden dur a terme; així, pujar el cim del puig Major, jugar un partit de tennis, esquiar són tres tipus d'esforços totalment diferents. Cada activitat necessita una orientació de l'estat de forma particular.

Podem entendre per estar en forma el fet de tenir l'organisme en disposició de desenvolupar el major nombre d'activitats motius amb eficiència i mínim cansament. Això necessitarà un desenvolupament equilibrat de les diverses qualitats físiques, psicomotrius i de les coordinacions.

El fet de tenir l'organisme molt predisposat vers una activitat concreta de característiques unidireccionals pot portar com a conseqüència una manca d'altres aspectes necessaris per a activitats més quotidianes.

La forma d'un esportista especialista en una activitat no és la forma que un home del carrer necessita per viure més d'acord amb el seu cos. Així, és gairebé segur que un campió olímpic de llançament de pes perdrà una cursa de 3.000 m. feta amb deu nois d'una classe de BUP escollits a l'atzar.

El nostre cos té diverses parts: cames, tronc, braços... Un estat de forma òptim demana un creixement harmònic de totes les parts corporals; per exemple la (Fig. 1), ens mostra una descompensació.

Per altra banda, el cos es divideix en dues parts: l'una és el cantó dominant i l'altra el cantó no dominant, que té més dificultats a l'hora de fer moviments precisos. Tots escollim una mà per menjar, per escriure etc... Un treball excessiu d'un cantó i l'oblit de l'altre facilitarà que es produeixin lesions i descompensacions morfològiques (fig. 2). El cos humà és com una tenda de campanya; si tenim molt els vents del davant i els d'un sol cantó, la tenda es torcerà, la lona estarà arrugada i si plou hi haurà més possibilitats de mullar-se i probablement tindrà una durada inferior que no si es munta sempre amb els vents equili-

F-3

Fusteria

Rafel Munar

PORTES, PERSIANES, MOBLES DE CUINA,
ESTANTERIES, TOT EN FUSTA
ESPECIALITAT EN VIDRIERES CORREDERES
HERMÈTIQUES HERRATGES ALEMANYS

Roca Llisa

Tel: 52 21 35

Llubí

brats. (fig. 3)

Així, el treball excessiu amb una part del cos pot portar-nos a dificultats posteriors. Quin és el procés correcte de desenvolupament equilibrat dels cantons dret i esquerre?

Del naixement fins als sis anys el nen ha de descobrir quin és el seu cantó dominant, no se li pot demanar que tot el que fa amb la mà dreta ho faci amb l'esquerra; encara no té definida la lateralitat. Aleshores, quan ja conegui el seu cantó dominant, caldrà que faci tasques motrius en les quals li calgui moure alhora tot el cos simètricament. Als 8 anys ja pot començar a aprendre moviments simples per fer amb el cantó no dominant, amb la finalitat d'aconseguir més autonomia corporal.

És a partir dels deu anys que ja es pot començar a fer una pràctica esportiva de caràcter unilateral (com ara el tennis); fer-ho abans és una gran equivocació. Malgrat tot, s'haurà de fer un treball igual en les dues parts del cos, de manera simètrica, i a més un 50 % del treball amb el cantó no dominant.

Ex.: si és un partit de tennis de 30', s'hauria de compensar la mà que no ha estat activa amb 15' de pilota al frontó, i, a més, fer un treball de 30' de gimnàstica, voleibol, cursa..., activitats que treballin per igual tots dos cantons del cos.

Un cop acabat el creixement és necessari que per cada hora de treball amb una sola mà se'n faci mitja de treball d'intensitat semblant amb les dues parts del cos.

Juan Galma Contestí

Resultats dels equips del CDA Llubí

2ª REGIONAL

12 setembre

Llubí, 2 - Atc. Portocolom, 2

Gols: Toni Guardiola, Damià Perelló.

19 setembre

Sant Jordi, 6 - Llubí, 0

26 setembre

Llubí, 1 - J. Bunyola, 1

Gol: Toni Guardiola.

3 octubre

Santa Maria, 2 - Llubí, 1

Gol: Jaume Perelló

17 octubre

Valldemossa, 0 - Llubí, 0

JUVENILS

10 octubre

Llubí, 0 - J. Can Picafort, 2

17 octubre

Consell, 1 - Llubí, 1

Gol: Toni Florit

Esperem que la
sort acompanyi als
dos equips al llarg
de la temporada.
Ànims.

FERRERIA GERMANS PERELLÓ

Sa Carretera 40
Tel. 52 23 72

Perruqueria Tomeu «Titina» Home

Plaça des Mercat, 11

Tel. 52 00 47 SINEU
Tancat els dilluns i divendres

NOU POU

pollastres
desfet de pollastre
gallines
conills
ous

DISTRIBUÏDORS:
Germans Perelló S.A.

Telèfon: 88 10 32 Carrer Cardenal Cisneros, 65
INCA

es tragí

CONFECCIÓ • ESPORT • PERFUMERIA

Traginers, 1
LLUBÍ

Contau-nos la vostra aventura

Ascensió al Monte Perdido

Un bon dia de Sant Feliu un grup d'amics varen anar a la recerca de l'aventura pel parc nacional d'Ordesa (Pirineus Aragones). Vàrem trobar un càmping en un poblet que es deia *Oto*, a prop de l'entrada al parc, on preparàrem l'estratègia que havíem de seguir per a l'ascensió al *Monte Perdido*, de 3.355 m. i considerat el quart cim en altitud dels Pirineus.

L'endemà dematí i després d'haver descansat del llarg viatge, decidírem córrer l'aventura i carregats amb les nostres motxilles, els sacs de dormir, una petita tenda de campanya, qualque cosa de roba per al fred i menjar per a dos dies començàrem a caminar. Arribàrem amb el cotxe fins a l'aparcament d'Ordesa i carregats amb les motxilles començàrem la caminada.

Després de tres llargues hores de camí per la meravellosa vall d'*Ordesa*, seguint el curs del riu *Arazas* i travessant diferents cascades, arribàrem a l'immens circ de *Soaso* i després de contemplar la famosa cascada de *Cola de Caballo*, començàrem l'escalada per les verticals parets ajudats amb uns grampons disposats per a aquesta finalitat. Tan sols restaven un parell d'hores per arribar al nostre primer punt de descans: el refugi de *Goraz*, situat a 2160 m. d'altitud. Muntàrem la tenda i després de reposar forces amb un bon panet de pa amb sobrassada i formatge, ens disposàrem a passar la nit.

Eren les set del matí quan ens aixecàrem i després d'un petit berenar d'un parell de galletes i un formatget, carregàrem de nou amb les motxilles i començàrem l'etapa que ens duria al cim. Pujàrem durant varies hores pel barranc de *Goriz* fins que arribàrem a les immediacions de l'anomenat llac *Helado*, situat en el coll del *Cilindro* (3.100 m.). La temperatura havia baixat considerablement, la qual cosa ens obligà a treure la roba d'abric i, des-

prés d'un petit descans, començàrem la marxa del tros més dur de l'ascensió: una eterna rosseguera de pedres i gel molt empinada que acompanyada d'un vent molt fort feia de l'ascensió un vertader martiri. Foren 250 m. inacabables fins a arribar al cim. A la fi havíem aconseguit el nostre objectiu, havien transcorregut unes 4 hores des de la sortida del refugi i havíem superat un desnivell de més de 1.000 m. Després de la foto obligada tan sol restava la tornada. Ens tiràrem per les rossegueres de pedres i patinàrem així com poguérem pel gel fins arribar al llac *Helado*.

El que ens havia costat pujar amb tant d'esforç, ho havíem baixat amb devers 15 m. Des d'aquí al refugi foren més o manco una hora i mitja Eren les dues de l'horabaixa quan hi arribàrem i després d'un breu dinar iniciàrem la tornada fins a la part inferior del circ baixant amb els temibles grampons fins a l'aparcament per la *Faja de Pelay*, una bellíssima balcanada de muntanya que transcorr per la part superior d'una de les parets de la vall, amb una meravellosa vista de les tres *Sorores* (el sum de *Ramond*, 3.254 m., el *Monte Perdido*, 3.355 m. i el *Cilindro de Marbore*, 3.325 m.) del portell de *Rolando* i de l'espectacular Circ de *Cotatuero*. Després de caminar unes quatre hores, s'arriba a un refugi precedit d'una terrassa-mirador per darrera de la qual es baixa fins a l'aparcament amb un fort pendent d'inacabable ziga-zagues anomenat *Sendero de Cazadores*.

Havia estat una meravellosa experiència i casi ja de vespre arribàrem al càmping, amb moltes ganes de prendre una bona dutxa i de descansar del llarg camí recorregut; havien estat dos durs dies d'aventures.

Esperam d'ara en endavant poder-vos-ne contar d'altres!

Grup Espeleo Llubí

BOTIGA
Can Sastre

Traginers nº 39
Telèfon 52 20 79 Llubí

CONSTRUCCIONS

DARDER

Sa Carretera nº 46, 1er
Tel: 52 23 16 Llubí

Ciurons amb escalivada

Ingredients per a 4 persones

- 500 grams de ciurons bullits
- 2 pebres vermells
- 2 tomàtigs madures
- 4 cebes petites
- 1 cabeça d'all
- 1 ou bullit
- 2 fulles de julivert
- Oli d'oliva i sal

Buidarem el pot dels ciurons en un colador, els rabejarem en aigua calenta i els deixarem degotar una estona.

Mentrestant untarem d'oli els pebres i les tomàtigs amb un pessic de sal per sobre i els escalivarem al forn. A part, cebes i alls.

S'ha de tenir molt en compte que els alls són aviat de coure.

Un cop cuita l'escalivada la deixarem refredar, després la pelarem i esmicolarem en un bol (plat fondo).

Afegirem a l'escalivada un ou bullit i dues fulles de julivert tot picat molt fi, els ciurons prèviament degotats i ho tremparem tot junt amb sal i bastant d'oli d'oliva de mig grau d'acidesa.

Deixarem reposar durant una hora aquest ciurons amb escalivada perquè acabin de confitar-se. Poden servir-se tebs o freds.

A aquests ciurons s'hi poden afegir les banyes de dues dotzenes de caragols bovers torrats. També poden acompanyar tota mena de carn torrada.

Les mongetes blanques amb escalivada són tan bones o més que no pas els ciurons.

Són receptes ideals per a la tardor.

Biel Frontera

CONSERVES

Rosselló

TÀPERES - OLIVES

BACALLÀ - VINAGRE - OLIS

ROSSELLÓ MALLORCA:

CTRA. DE INCA A ARTÀ, KM. 9.
07430 LLUBÍ - MALLORCA
TELS. (971) 52 20 29 - 52 22 11
FAX (971) 52 25 54

ROSSELLÓ SEVILLA:

CTRA. SEVILLA A PUEBLA, KM. 10.
APARTADO DE CORREOS Nº 27
41100 CORIA DEL RIO - SEVILLA
TEL. (95) 477 08 88 -
FAX (95) 477 46 63

Es racó de sa padrina Parlau bé que poc costa

Suposat que al darrer N° d'UDOL parlàvem de la pobresa de llenguatge que patim i de tan ple com està de castellanismes i barbarismes, voldria posar alguns exemples que ens ajudassin a rectificar i a estimar més la nostra malmenada i arraconada llengua.

Per ventura hi haurà qualche errat de comptes que pensi que no és tant com deim perquè ja s'escriuen moltes coses en mallorquí i també a les escoles s'estudia el català, i a més a més hi ha molta gent que ja no diu "libre" sinó lliure, ni "adiós" sinó adéu... a tots aquests els diria que basta anar un poc per enmig o escoltar qualche emisora de ràdio que fa programes en mallorquí o fins i tot veure l'Informatiu Balear de TV per donar-te que hi ha molt de blat ajagut en qüestió de parlar bé i molts de pics per aquells mateixos que pretenen de cames primes.

Crec que una de les medecines més bones per curar aquesta malura és escoltar els nostres vells, sobretot quan parlen sense cap influència estranya a l'ambient en què es varen criar. Diuen que per matar un poble no hi ha com matar-li la seva memòria històrica i la seva llengua. No siem incons-

cients ni volgum combregar amb rodes de molí. No ens deixem engatussar per les mentides de sempre ni per la cansueta de que la nostra llengua és minoritària i tanmateix no serveix per anar pel món i guanyar diners.

I per no perdre les manades pel rostoll, anem ja - com dèiem més amunt- a veure alguns exemples dels molts que, per desgràcia podríem posar: menjam "ternera" en lloc de VEDELLA, o "pechuga de pollo" en lloc de PITERA de POLLASTRE.

Treim es "cubo de sa basura" en lloc de treure es POAL DES FEMS.

Quan dinam empram "servilletas" en lloc de TORCABOQUES.

Quan anam a la platja ens estiram damunt una "colchona" en lloc d'un MATALASSET.

Al llit hi tenim una "colcha" en lloc d'una VANOVA.

Feim una partida de "lavadoras" en lloc de fer una bona BUGADA o una bona RENTADA.

A sa "lavadora" hi posam "lejía" en lloc de posar LLEIXIVET a sa RENTADORA.

Embrolls

(Handwritten signature: C. M. Llubí)

-Figues per llanternes és el que va donar el metge Bartolomé Beltran el passat 9 de setembre al diari Ultima Hora quan fruit de la seva ignorància va escriure, a més d'altres coses, el següent: "los recursos biológicos deben aportarse, aquí y ahora, hacia la industria que sustenta nuestras vidas, que es la turística, y no dejar que el 80 % del agua esté al cuidado de las alcaparras por muy deliciosa que sea su amargura".

Si aquest metge té les coses tan clares en medicina crec que estam ben arreglats. Qualsevol pot exercir de metge!

-En el passat número parlàvem que Llubí seria aviat un llogaret d'organitzacions monàrquiques; doncs el passat mes de setembre la mateixa Simoneta Gómez Acebo va tenir un petit accident sense importància vora el creuer de la farmàcia. Si cada vegada que els familiars de la monarquia vénen a Llubí ensopeguen d'aquesta manera haurem de tenir la càmera ben preparada i així tal vegada les revistes del "corassón" ens faran ofertes milionàries irresistibles.

-JA HEM IGUALAT LA FITA!! Hem tret el segon número que ens faltava per igualar l'amenaça que ens havien fet un bon dia, bonic, formós, calorós, joiós... de juliol.

Xano-xano i amb bona lletra anam fent.

-El cel i la terra no s'entenen! A la festa que sota el lema DEFENSEM EL PLA es va fer a Llubí, el grup Tots Sants quan va saber que el "Dimoni" havia de compartir escenari amb ells es varen desdir. No fora cosa que les forces del mal els fessen dormir amb els talons darrera per les seves dolenties. Des d'aquí volem donar les gràcies a Tots Sants per la seva solidaritat i la seva gran actuació (diuen que ara s'han de canviar el nom per OCULTS). S'han sentit comentaris que si algun dia actuen a Llubí podria ser que ploqués, però qualche ou i qualche tomàtiga que l'aigua escasseja!!!

-N'Antònia i en Pere, en Pere i n'Antònia. Dos consumats mestres de l'escurada, un frega i l'altre espassa, un eixuga i l'altre col.loca. Una parella ben compenetrada, ara un plat, ara un tassó i frega que te frega. Està ben comprovat que un bon vinet per sopar ajuda que la vaixella llueixi més. No varen trencar cap plat, enhorabona i que en el pròxim els torni tocar!!!

Uliana Marx & Aligi d'Àvila

Pub

6 caires i 3 roperos

Doctor Fleming, 1 Tel: 52 25 40 Llubí

SUPER Can Porret

*Doctor Fleming nº 6
Telèfon: 52 21 92 Llubí*

POESIA

Va per tu!

Sa Canastreta necessita ajuda
entre tots l'hem de salvar
quan ja l'hauem perduda
no la tomarem recuperar.

No asfalteu sa Canastreta,
hi ha altres necessitats,
no ens faceu la punyeta,
regidors i autoritats.

Margers de Llubí l'empedranien
amb estima i bondat
i de franc ho farien
pel seu poble estimat.

Aquest camí empedrat
l'estima de tothom tendria
no tan sols la 3ª edat
pujaria i baixaria

Recapitau els de l'Ajuntament
i no asfalteu aquest camí
tots tendrem en ment
aquest favor al poble de Llubí.

Regidors de l'Ajuntament
no és cap utopia,
és la meua ideologia
defensar el medi ambient.

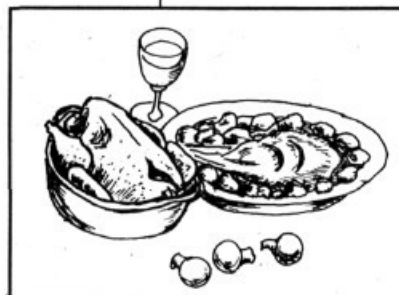
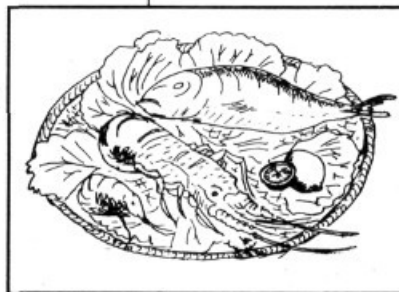
En Perot Marrasquí
Agost 93

El bar - restaurant del Poliesportiu els ofereix
les seves tapes variades i els seus menús
econòmics, així com els seus exquisits plats
de peixeteria i carns a la carta

Bon profit!

*Carretera d'Inca a Artà nº 125
LLUBÍ - MALLORCA*

TELF. 85 70 36

Un amor fora ciutat (*)

Esperaves que fos jo qui et vengués a cercar, esperaves que tengués la suficient capacitat per enllaçar la nostra història de nou. Però no t'escric amb aquesta intenció ni amb cap altra que pugui assemblar-s'hi. Només faig això per no ser jo qui em trobi una lletra teva a la meva bústia mentre un mareig em gira el ventre. Val més així, de forma més personal i humana.

Fa avui molt de temps que he estotjat aquella història nostra en un racó molt entreuassat de casa meva. He evitat fins ara els amics respectius que poguessin notificar-me que tornaves a ser aquí perquè no hagués gosat sortir al

carrer i topar-te de cara. S'hagués fet més fosca i pesada la ciutat amb tu a dins seu, rebotant-te per la seva panxa, fent-li pessigolles en caminar pels seus carrers. Sí, això sí, golut com un infant he rellegit sempre les darreres pàgines dels diaris amb l'esperança de veure-hi la teva esquela. Ets tan neci i toix que series incapaç de desaparèixer definitivament sense donar-ne cap mostra.

Record perfectament el teu partir. Eres sensible i fràgil. Ho sé que et va saber greu que et fes fora de casa meva. Creies que eres imprescindible per a mi i per això no et feres mai la idea que un dia et podria fer enfora. Eres el que

**ELECTRO
ALOMAR**

**MUNTATGES ELÈCTRICS
ASSESSORIA TÈCNICA**

Carretera Valldemossa, 8
Tel. 20 09 12

07010 CIUTAT

RELAT

jo volia que fossis i per aquest motiu avorria cada porus de la teva pell. De tu només m'agradava un físic enganyador. Davall tota la murada que edificares davant teu no hi havia ni una gota de personalitat que em fos mereixedora d'elogi. No has estat res ni ho ets encara per molts que ho dissimulis anant amb altres i pensar-te que n'estic gelós. M'ofegaves cada dia, feixuc. Rebregaves cada punt de la teva constitució per sobre meu fent-me més fàstig. M'enervava cada cosa que feies. No et volia, no suportava sentir el teu baf vora el meu coll cada vespre. Només la por de quedar-me sol i sentir fred tot l'hivern fou la culpable de no saber-te engegar fora de casa molt de temps abans.

Ho vaig descobrir un dia, en sortir de l'habitatge, que n'hi hauria altres de cossos que em farien molt més feliç i que tu aleshores ja no tenies raó de ser en la meua història.

Fores fàcil d'oblidar. I no puc declarar-te que hagi fet abstinència forçosa fins ara. He tengut molts d'amants, he anat a explorar molts cossos dins altres llits, m'he pensat que en desitjava uns i n'he estimat altres. Però no esperis que t'escrigui que has estat l'únic en la meua història quan realment no has ni marcat cap data en el meu calendari.

Quan tot va acabar no deixares res per a mí i això em feu sentir molt més estrany, alliberat de tu. Tan sols troba-

va moltes coses que abandonares pels prestatges per fer-te recordar i que vaig tirar al fons sense cap recança.

Sí, m'estimaves, ho sé. I tu saps que sols visquérem junts per la meua por. Massa joves i un amor d'aquells que et fan amagar. Potser un amor fora ciutat dins ella mateixa. Impúdics sabérem resistir un límit penjant d'una corda que vaig tallar tot just quan arribàvem a la vora del buit.

Eres un ninot de pedaç que s'esqueixà en un salt.

Ara, camines, perdut, esbosses rialles i gestos apresos d'altres. T'infles de pensar en els teus béns i creus ser feliç mentre xucles un cocktail i fas l'ullet a l'home recolzat a la barana del teu jardí. Intensament et tenc un odi profund que t'arriba fins al lloc on tu estàs i fa que la teua copa es trenqui estrepitosament contra la rajola. Has tornat a la ciutat i t'hi passeges amb el desig de toparme i retreure'm tot el que et vaig fer patir.

Em fas pena i així i tot segueix llegint el diari per les darreres pàgines amb el delit que algun dia hi trobaré la teua esquela.

(*) **Títol tret d'un llibre de Manuel de Pedrolo**

MILA BUSQUETS

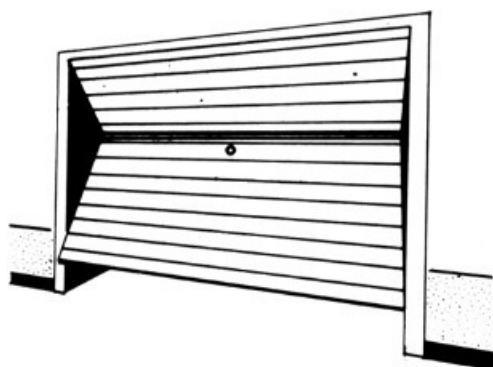
ASSEGURANCES GENERALS

GABINET DE GESTIO EMPRESARIAL

Gesem Perelló & Cia, S.L.

Bisbe Llompart, 40 - INCA (Galeries Moli Vell)
Tel. 50 43 11 - Fax. 50 04 89
San Felio, 66 - LLUBÍ - Tel. 52 22 48

PORTES BASCULANTS TUGORES

Manuals i automatitzades
Fusta nord, teka, PVC, xapa

Telèfon:

Taller: 52 24 14

CREU, 114

Fax 52 21 19

LLUBÍ

TINTORERIA - RENTADURIA

TOT BEN NET

Mercat des Tennis

Juan Crespí, 13

Local 4

Tel. 45 48 98

Los Geranios

Sta. Catalina de Siena

Local 10

Tel. 71 38 74

PALMA DE MALLORCA

Productes
químics
Accessoris
sanitaris
Cristallització
Enrajolats

DISTRIBUCIONS I MANTENIMENTS

*C/ Sant Francesc, 8-3° C
07300 INCA*

FORN

Especialitat en: *tartes de boda,
comunions, batiments... ensaïmades i
gran assortiment en pastisseria*

Creu, 48 - Tel. 52 20 66/67 — Llubí

TALLER MECÀNIC JOAN ALOMAR

*Reparacions en general. Venda de
Mobylettes, Vespes, Derbi, Puch,
bicicletes i cotxes.*

*C/ Maria Perelló, s/n
Tel. 52 22 88 LLUBÍ*

"la Caixa"

CAJA DE AHORROS Y PENSIONES
DE BARCELONA

FIRA 1993 LLUBÍ

Dimarts 30 de novembre **DIA DE LA FIRA**

- Matí: mostra i venda de productes.
- A partir de les 17'30, banyolada i ball d'aferrat amb la col·laboració de la 3ª Edat.
- A les 21'00, al Casal de Cultura

Teatre:
'ESCÀNDOLA CASA'
amb el Grup Picadís

***

MOSTRA D'ANIMALS (cans, ovelles,
vaques, cavalls, ponies, cabres...) i
**PRODUCTES ARTESANALS
LOCALS.**

*(Els interessats contactar amb l'Ajuntament abans
del 26 de novembre, els participants seran
obsequiats).*

EXPOSICIÓ JOAN MIRÓ I EL SEU TEMPS

Casal de Cultura del 27 de novembre
al 6 de desembre

INAUGURACIÓ: dissabte 27 a les
18'00 i tot seguit conferència "**Joan
Miró i el seu món**" a càrrec de Josep
Planas Montanya, autor de les
fotografies de l'exposició.

HORARI:

Feiners: de 18 a 20 hrs.

Dimarts 20 dia de la Fira:

Matí 10 a 13 hs.

Capvespre 17 a 21 hs.

TARDOR '93, LÍRICA A LA PART FORANA

Diumenge 28 de novembre

**Església Parroquial
Saint Feliu**

a partir de les 18 hores.

• **1ª part: Òpera i
homenatge a Francesc
Bosch**

• **2ª part: Sarsuela a
càrrec del "Col·lectiu
d'Artistes Lírics"**

**100 ANYS
DE
MIRO**

**CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA**

**AJUNTAMENT
DE LLUBÍ
Àrea de Cultura**

**GOVERN
BALEAR
Conselleria de
Cultura**